

V Bruselu dne 4.6.2015
COM(2015) 247 final

**ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Zpráva o politice hospodářské soutěže v roce 2014

{SWD(2015) 113 final}

1. ÚVOD

Rok 2014 znamenal pro Evropu nový začátek. Po evropských volbách dal Evropský parlament nové Evropské komisi „zelenou“ na základě priorit nastíněných v politických směrech předsedy Junckera¹. V dopise adresovaném komisařce pro hospodářskou soutěž Margrethe Vestagerové se uvádí, že politika hospodářské soutěže bude „v přiměřené míře přispívat k naší agendě pro zaměstnanost a hospodářský růst, mimo jiné i v oblastech, jako je jednotný digitální trh, energetická politika, finanční služby, průmyslová politika a boj proti daňovým únikům“². Politika hospodářské soutěže v roce 2014 skutečně všechny tyto oblasti obsáhla a vytvořila pevný základ, z nějž lze při podpoře celkové tvorby politik Evropské komise vycházet.

Politika hospodářské soutěže může pomoci vytvořit skutečný jednotný digitální trh. V odvětvích založených na znalostech je dynamická hospodářská soutěž nezbytná k podněcování inovací a šíření přínosů technologického rozvoje mezi evropskými občany. Účinné prosazování antimonopolní politiky a politiky v oblasti spojování podniků nadto napomáhá k prosperitě malým podnikům a usnadňuje jim přístup na trhy v odvětvích, v nichž dominují síťové účinky. Uplatňování pravidel státní podpory na odvětví širokopásmového připojení pak pomáhá zajistit dobré pokrytí za dostupné ceny.

V odvětví energetiky politika hospodářské soutěže zajišťuje, aby společnosti nezachovávaly či znovu nevytvářely překážky, jimiž by se chránily před konkurencí, a tím bránily vytvoření evropské energetické unie. Prosazování pravidel hospodářské soutěže také pomáhá zajistit spravedlivý a nediskriminační přístup k energetické infrastruktuře, odstraňuje překážky integrace trhů a podporuje hospodářskou soutěž mezi členskými státy navzájem a v rámci jednotlivých členských států. Revidovaná pravidla státní podpory v oblasti energetiky a životního prostředí nadto pomáhají členským státům lépe zacílit svou podporu například na obnovitelné zdroje energie, investice do infrastruktury, kapacitu pro výrobu elektřiny nebo na osvobození uživatelů v odvětvích náročných na elektrickou energii od financování podpory obnovitelných zdrojů.

Komise věnovala zvláštní pozornost finančním službám, přičemž jejím hlavním cílem bylo, aby se stabilní a spravedlivěji fungující finanční sektor vrátil ke své klíčové roli, jíž je poskytovat úvěry reálné ekonomice. Vytvoření bankovní unie posiluje důvěru evropských občanů a trhů v evropský bankovní systém. Opatření k prosazování práva spolu s regulačním úsilím se také zaměřila na potírání protisoutěžních praktik v oblasti finančních derivátů a v odvětví plateb.

Průmyslová politika se zaměřuje na konkurenční a otevřený vnitřní trh jako odrazový můstek pro celosvětový úspěch podniků EU. Nový rámec státní podpory je navržen tak, aby bylo možné státní podporu směřovat do oblastí, ve kterých má pro růst a konkurenceschopnost největší význam. Komise kromě toho v roce 2014 prošetřila několik kartelů v oblasti vstupů a meziproductů a uložila za ně sankce. Prosazováním antimonopolních pravidel se zmírňují škody, které kartely v celém dodavatelském řetězci působí z hlediska mezinárodní

¹ Jean-Claude Juncker, „Nový začátek pro Evropu: Moje agenda pro zaměstnanost, růst, spravedlnost a demokratickou změnu“. Politické směry pro příští Evropskou komisi, úvodní prohlášení na plenárním zasedání Evropského parlamentu, 15. července 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/about/juncker-commission/docs/pg_cs.pdf.

² Jean-Claude Juncker, dopis komisařce pro hospodářskou soutěž Margrethe Vestagerové, 1. listopadu 2014, dostupný z http://ec.europa.eu/commission/sites/cwt/files/commissioner_mission_letters/vestager_en.pdf.

konkurenceschopnosti EU, přičemž se tím – díky odrazujícím účinku – těmto škodám také předchází.

Nová Komise se bude i nadále zaměřovat na boj proti vyhýbání se daňovým povinnostem a daňovým únikům. V roce 2014 Komise zpřísnila svou kontrolu státní podpory daňové povahy za použití nástrojů EU na ochranu hospodářské soutěže s cílem zajistit, aby země EU selektivně nepomáhaly nadnárodním společnostem vyhýbat se u daní odvádění svého spravedlivého dílu.

Jedním z hlavních výsledků v oblasti politiky hospodářské soutěže v roce 2014 bylo přijetí směrnice o žalobách o náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel³. Tato směrnice, jejíž návrh Komise předložila v červnu 2013, byla přijata a vstoupila v platnost v roce 2014. Členské státy ji nyní musí do 27. prosince 2016 provést. Díky směrnici bude pro evropské občany a společnosti snazší získat účinnou náhradu za škodu způsobenou porušením antimonopolních pravidel, například v případě kartelů a zneužití dominantního postavení na trhu. Směrnice je v oblasti politiky hospodářské soutěže první legislativní iniciativou přijatou řádným legislativním postupem a představuje historický mezník pro dialog mezi Komisí a jinými orgány EU na poli hospodářské soutěže.

2. BUDOVÁNÍ PROPOJENÉHO JEDNOTNÉHO DIGITÁLNÍHO TRHU

Digitální ekonomika má pro budoucí růst a konkurenceschopnost Evropy prvořadý význam. Dokončení jednotného digitálního trhu by podnítilo inovace a růst v mnoha jiných odvětvích, jako je energetika, doprava, veřejné služby, zdravotnictví a vzdělání⁴. Skutečný jednotný digitální trh by také přispíval k růstu v nových odvětvích a vytvářel by vysoce kvalitní pracovní místa. Čím více integrace jednotného digitálního trhu postupuje, tím více musí politika hospodářské soutěže EU zajistit spravedlivé a rovné podmínky v celé EU.

Položení základů jednotného digitálního trhu: podpora rozvoje infrastruktury a konkurenčních trhů v oblasti širokopásmových a telekomunikačních sítí

Digitalizace naší ekonomiky vyžaduje značné investice do vysokorychlostních sítí (tzv. sítí nové generace). Hospodářská soutěž a poptávka spotřebitelů byly důležitými hybnými silami investic a v rámci režimů členských států se obnově a modernizaci infrastruktury dostalo další podpory. Vzhledem k tomu, že dochází k selhání trhu, pokud jde o jednotné zavádění širokopásmových sítí napříč jednotlivými územími, bude v tomto odvětví i nadále hrát důležitou úlohu státní podpora. V uplynulých třech letech Komise schválila státní podporu na širokopásmové připojení ve výši více než 10 miliard EUR. Tato částka ovšem nezahrnuje veškerou státní podporu v tomto odvětví, neboť ne všechna opatření státu spadají pod definici státní podpory podle čl. 107 odst. 1 SFEU. K financování členských států přidává další finanční prostředky EU.

Tyto veřejné investice je ale třeba pečlivě směřovat do těch oblastí, jež nepokryje trh, jinak hrozí, že budou vytěsňeny soukromé investice. Kontrola státní podpory musí také zajistit

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/104/EU ze dne 26. listopadu 2014 o určitých pravidlech upravujících žaloby o náhradu škody podle vnitrostátního práva v případě porušení právních předpisů členských států a Evropské unie o hospodářské soutěži (Úř. věst. L 349, 5.12.2014, s. 1), dostupná z http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:JOL_2014_349_R_0001&from=EN.

⁴ Viz např. studie „Unlocking the ICT Growth Potential in Europe: Enabling people and businesses“ (Uvolnění růstového potenciálu IKT v Evropě: základní technologie pro jednotlivce i podniky, 2013) zpracovaná organizací The Conference Board pro Evropskou komisi, dostupná z <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/news/new-study-unlocking-ict-growth-potential-europe-enabling-people-and-businesses>.

dodržování zásady technologické neutrality, a sice v tom smyslu, že by úspěch určité technologie neměl být předem určován veřejnou intervencí, ale že by si ji uživatelé měli zvolit na základě jejich kvalit – tj. v rámci hospodářské soutěže na trhu. V nedávné době proběhl přezkum pravidel pro státní podporu, jehož cílem bylo zajistit jejich vhodné analytické nastavení. Nový rámec státní podpory zahrnuje pokyny k širokopásmovým sítím z roku 2013⁵, které uvádějí do souladu pravidla státní podpory pro širokopásmové sítě s cíli Digitální agendy a obecného nařízení o blokových výjimkách⁶ přijatého v roce 2014, jež zahrnuje určitou podporu pro širokopásmové infrastruktury.

Komise také zajišťuje, aby byla u širokopásmových a mobilních sítí zachována otevřenost a hospodářská soutěž, což je nezbytnou podmínkou pro vytvoření dynamického jednotného digitálního trhu. Po podrobném šetření uložila Komise v říjnu společnou a nerozdílnou pokutu ve výši téměř 39 milionů EUR společnosti Slovak Telekom a její mateřské společnosti Deutsche Telekom za to, že po dobu více než pěti let v rozporu s antimonopolními pravidly EU strategicky zneužívaly svého postavení a bránily konkurentům ve vstupu na slovenský trh širokopásmových služeb⁷. Komise konkrétně dospěla k závěru, že společnost Slovak Telekom odmítla svým konkurentům zpřístupnit účastnické vedení a alternativní operátory donutila stlačit marže. Společnosti Deutsche Telekom byla rovněž uložena další pokuta ve výši 31 milionů EUR, což mělo zajistit dostatečný odrazující účinek a také sankci za opakované zneužití postavení (recidivu), protože pokuta za stlačování marží na trzích širokopásmového připojení jí byla uložena již v roce 2003 v Německu⁸.

Zdravá konkurence na trhu mobilních telekomunikačních služeb je obzvláště důležitá pro evropské spotřebitele, kteří by měli mít i nadále prospěch z lepších služeb za atraktivní ceny. V létě 2014 Komise na základě podrobných šetření podmíněčně schválila dvě spojení operátorů mobilní sítě v Irsku (Hutchison 3G UK / Telefónica Ireland)⁹ a v Německu (Telefónica Deutschland / E-Plus)¹⁰. Podmínky v těchto věcech zajistily zachování hospodářské soutěže mezi účastníky trhu, a to prostřednictvím vstupu na trh či expanze takzvaných virtuálních operátorů mobilních sítí – tj. operátorů, kteří nedisponují vlastní sítí, ale k poskytování služeb zákazníkům využívají síť jiného operátora – i zachováním možnosti vstupu případného nového operátora sítě na trh v budoucnu.

Udržení kroku s dobou: opatření politiky hospodářské soutěže týkající se chytrých zařízení a online služeb

V rámci digitální ekonomiky neustále nabývají na významu chytrá mobilní zařízení. V roce 2014 se poprvé více uživatelů připojovalo k internetu prostřednictvím chytrého mobilního zařízení, a nikoli prostřednictvím osobního počítače. Komise v této oblasti zahájila předběžné

⁵ Sdělení Komise *Pokyny EU k použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí* (Úř. věst. 2013 C 25, 26.1.2013, s. 1), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:025:0001:0026:cs:PDF>.

⁶ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32014R0651>.

⁷ Věc AT.39523 *Slovak Telekom*, rozhodnutí Komise ze dne 15. října 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39523.

⁸ Věci AT.37451, AT.37578, AT.37579 *Deutsche Telekom AG*, rozhodnutí Komise ze dne 21. května 2003, dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32003D0707>.

⁹ Věc M.6992 *Hutchison 3G UK / Telefónica Irsko*, rozhodnutí Komise ze dne 28. května 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_6992.

¹⁰ Věc M.7018 *Telefónica Deutschland / E-Plus*, rozhodnutí Komise ze dne 2. července 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7018.

šetření týkající se obchodních praktik společnosti Google v souvislosti s mobilním operačním systémem Android, a to na základě stížností na možné zneužívání dominantního postavení. Android společnosti Google je předním operačním systémem pro chytré telefony.

V říjnu Komise na základě nařízení EU o spojování podniků schválila navrhované převzetí společnosti WhatsApp společností Facebook. Společnost Facebook (prostřednictvím aplikace Facebook Messenger) i společnost WhatsApp nabízejí aplikace pro chytré telefony, které spotřebitelům umožňují komunikovat zasíláním textů, fotografií, hlasových zpráv a videozpráv. Toto spojení bylo schváleno bez podmínek, zejména s ohledem na dynamickou povahu trhu, omezené překážky vstupu na něj a dostatečnou zbývající konkurenci¹¹. Šetření Komise se zaměřilo na tři oblasti: rezidenční komunikační služby, služby tvorby sociálních sítí a reklamní služby online.

Důležitý aspekt chytrých mobilních zařízení se týká postupů standardizace a interoperability. Komise přijala v této souvislosti v dubnu dvě důležitá rozhodnutí o prosazování práva u patentů vázaných ke standardu: rozhodnutí o zákazu proti společnosti Motorola Mobility¹² a rozhodnutí o závazcích týkající se společnosti Samsung¹³. Patenty vázané ke standardu jsou patenty, jejichž využití je nezbytné k dodržení konkrétních průmyslových standardů (norem). Z technického hlediska nelze vyrábět produkt vyhovující určitému standardu, jako je chytrý telefon, aniž by se používala technologie chráněná těmito patenty. Výměnou za zahrnutí svých patentů do příslušných standardů se společnosti Motorola a Samsung zavázaly, že k nim budou poskytovat licenci na základě spravedlivých, přiměřených a nediskriminačních podmínek (tzv. podmínek FRAND). Cílem Komise je zajistit maximální přínosy standardizace a zároveň spravedlivou odměnu pro držitele práv duševního vlastnictví.

Prosazování antimonopolních pravidel v oblasti patentů vázaných ke standardu

Ve svém rozhodnutí o zákazu proti společnosti Motorola Mobility Komise rozhodla, že společnost Motorola zneužila své dominantní postavení na trhu tím, že v Německu usilovala o vydání soudního zákazu proti společnosti Apple na základě patentu vázaného ke standardu, přestože společnost Apple byla ochotna získat licenci a požádat německý soud, aby určil licenční podmínky.

V podobné věci Komise prohlásila za právně závazné závazky, které společnost Samsung nabídla k řešení obav z narušení hospodářské soutěže nadnesených Komisí v jejím prohlášení o námitkách v prosinci roku 2012. V rámci těchto závazků se společnost Samsung zavazuje, že po dobu pěti let nebude na základě kteréhokoli ze svých současných či budoucích patentů vázaných ke standardu, jež souvisejí s technologiemi v chytrých telefonech a tabletech, v Evropském hospodářském prostoru žádat o vydání soudního zákazu vůči případnému držiteli licence, který bude souhlasit s dodržením zvláštního procesu ke stanovení přiměřených licenčních poplatků podle podmínek FRAND nezávislou třetí stranou.

Tato rozhodnutí poskytují všem zainteresovaným stranám vodítko v otázce výkladu protimonopolních pravidel EU v oblasti, kde se stýká patentové právo, právo hospodářské soutěže a standardizace.

Probíhající šetření v tomto odvětví se mimo jiné týkají i údajných zneužívajících praktik ze strany společnosti Qualcomm, jež je přední společností v oblasti vývoje produktů a služeb bezdrátové technologie. Dotčenými výrobky jsou komunikační čipové sady, jež se používají v mobilních telefonech a v zařízeních pro mobilní širokopásmové služby. Šetření, které je zatím

¹¹ Věc M.7217 *Facebook / Whatsapp*, rozhodnutí Komise ze dne 3. října 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7217.

¹² Věc AT.39985 *Motorola – prosazování patentů vázaných ke standardu GPRS*, rozhodnutí Komise ze dne 29. dubna 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39985.

¹³ Věc AT.39939 *Samsung – prosazování patentů vázaných ke standardu UMTS*, rozhodnutí Komise ze dne 29. dubna 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39939.

v předběžné fázi, zdůrazňuje odhodlání Komise zajistit, aby na těchto trzích zůstala zachována hospodářská soutěž.

V oblasti online služeb, které neustále nabývají na významu, pokračovala Komise ve svém šetření určitých obchodních praktik společnosti Google¹⁴. Komise prošetřuje obavy, že společnost Google může zneužívat své dominantní postavení na trzích internetového vyhledávání, kontextové reklamy a zprostředkování reklamy (tj. zobrazení kontextové reklamy společnosti Google na partnerských internetových stránkách) v Evropském hospodářském prostoru. Na obvinění týkající se jiných aspektů souvisejících s vyhledávači, jako je ochrana soukromí a pluralita sdělovacích prostředků, se šetření nevztahuje, neboť se zaměřuje výhradně na otázky související s hospodářskou soutěží.

Jednotný digitální trh vyžaduje také bezpečné a efektivní platby online. Hlavním prostředkem k provádění plateb online jsou v současné době platební karty, přestože na trhy začínají vstupovat metody nové. Pokud jde o platební karty, Komise v rámci prosazování pravidel hospodářské soutěže pokračuje ve své práci zaměřené na snižování mezibankovních poplatků (viz oddíl o finančních službách níže). Na konci roku 2014 se také dosáhlo politické dohody ve věci nařízení o mezibankovních poplatcích, které sníží mezibankovní poplatky pro platby spotřebitelů platebními kartami (a platby prováděné pomocí mobilních zařízení a přes internet na základě spotřebitelských platebních karet) na úroveň, na niž v řízeních při prosazování antimonopolních pravidel formou závazků přistoupily i mezinárodní systémy platebních karet.

Spojení regulace a prosazování pravidel hospodářské soutěže na poli duševního vlastnictví: vývoj v oblasti dohod o autorských právech, digitálním obsahu a převodu technologií

Komise zkoumá legislativní rámec EU pro autorská práva s cílem zajistit, aby v digitální éře i nadále vhodně plnil svůj účel. Otázky spojené s autorskými právy mají ústřední význam pro vytvoření jednotného digitálního trhu: tvůrci politik musí zajistit, aby systém práv a jejich omezení a prosazování byly i nadále přiměřené a uzpůsobené novému prostředí. K problémům, o nichž se diskutuje, patří zásada teritoriality v autorském právu a možné způsoby, jak překonat její negativní dopady na jednotný trh.

V lednu 2014 Komise zahájila formální řízení proti řadě významných amerických filmových studií a evropských provozovatelů placeného televizního vysílání. V rámci těchto řízení Komise zkoumá, zda určitá ustanovení týkající se satelitního placeného televizního vysílání a online služeb placené televize brání spotřebitelům v přeshraničním přístupu k obsahu placeného televizního vysílání¹⁵.

Podpora pro šíření inovací: nová antimonopolní pravidla k dohodám o převodu technologií

V březnu Komise přijala nová pravidla pro posuzování dohod o převodu technologií na základě antimonopolních pravidel EU. Tvoří je revidované nařízení o blokových výjimkách pro převody technologií, které vyjímá některé licenční smlouvy z působnosti článku 101 SFEU a pokyny k převodu technologií, které poskytují další vodítko k uplatňování těchto pravidel¹⁶. Nová pravidla nahradila předchozí nařízení o blokových výjimkách pro převody technologií a pokyny počínaje 1. květnem 2014.

¹⁴ Podrobnější informace o obsahu a postupu šetření týkajícího se společnosti Google viz http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39740.

¹⁵ Věc AT.40023 *Přeshraniční přístup k obsahu placeného televizního vysílání*, viz tisková zpráva IP/14/15 ze dne 13. ledna 2014, dostupná z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-15_en.htm.

¹⁶ Nařízení Komise (EU) č. 316/2014 ze dne 21. března 2014 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie dohod o převodu technologií (Úř. věst. L 93, 28.3.2014, s. 17), dostupné z <http://eur->

Licenční smlouvy mohou být ekonomice prospěšné několika způsoby, neboť: i) pomáhají šířit inovace; ii) umožňují společnostem nabízet nové produkty a služby; iii) podněcují následné inovace; iv) posilují motivaci pro výzkum a vývoj vytvářením dalších toků výnosů k pokrytí nákladů. Revidovaný režim i nadále vychází z toho, že poskytování licencí ve většině případů podporuje hospodářskou soutěž. Nová pravidla poskytují firmám lepší vodítko, pokud jde o to, jak poskytovat licence způsobem, který podporuje inovace a zachovává rovné podmínky na jednotném trhu.

3. PŘÍSPĚVEK K LEPŠÍMU FUNGOVÁNÍ TRHŮ S ENERGIÍ

Energie je stěžejním vstupem pro všechna odvětví ekonomiky a významnou výdajovou položkou pro domácnosti v EU. Trhy s energií v současné době čelí velice náročným výzvám: k těm nejdůležitějším patří nedokončená integrace trhu, vysoké maloobchodní ceny, dekarbonizace a bezpečnost dodávek. Předseda Juncker ve svých politických směrech vyzval k reformě a restrukturalizaci energetické politiky EU na novou evropskou energetickou unii, přičemž vyzdvihl potřebu diverzifikovat energetické zdroje EU, posílit podíl obnovitelných zdrojů, zvýšit energetickou účinnost a snížit energetickou závislost několika zemí EU. Politika hospodářské soutěže bude k dosažení těchto cílů přispívat.

Zacílení veřejné podpory na posílení vnitřního trhu s energií

V dubnu 2014 Komise přijala nové pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky¹⁷, které vstoupily v platnost v červenci.

Splnění cílů v oblasti klimatu a investic do infrastruktury: pokyny pro státní podporu v oblasti energetiky a životního prostředí

Nové pokyny popisují, jak bude Komise posuzovat opatření členských států v oblasti podpory zaměřená kromě jiného na dosažení jejich cílů v oblasti klimatu a energie do roku 2020 z hlediska narušení trhu, jež mohou například pramenit z poskytnutí dotací na výrobu energie z obnovitelných zdrojů. Tyto pokyny za tímto účelem prosazují postupný přechod k tržní podpoře výroby energie z obnovitelných zdrojů. Stanoví také kritéria úlev z financování podpory výroby z obnovitelných zdrojů, jež mohou členské státy poskytnout energeticky vysoce náročným podnikům, které jsou zvláště vystaveny mezinárodní konkurenci.

Nové pokyny nadto zahrnují kritéria k zajištění toho, aby dotace na energetickou infrastrukturu co nejméně narušovaly trh a zaměřovaly se na projekty, jež přispívají ke zlepšení přeshraničních toků energie a podporují infrastrukturu v méně rozvinutých evropských regionech. Dalším novým prvkem je povolení poskytovat podporu k zajištění dostatečné výroby elektřiny, pokud reálně hrozí nedostatečná kapacita pro výrobu elektřiny, a to způsobem, který na minimum omezí narušení trhu.

Komise také zjednodušila postupy provádění jistých opatření státní podpory tím, že do revidovaného obecného nařízení o blokových výjimkách zahrnula některé kategorie opatření v oblasti životního prostředí a energetiky¹⁸. Pro veřejné orgány tak bude provádění těchto opatření snazší a rychlejší, neboť nebudou muset získat předchozí souhlas Komise. Nové obecné nařízení o blokových výjimkách zahrnuje opatření, jako například podporu energetické infrastruktury (za určitých podmínek), projekty v oblasti energetické účinnosti

lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32014R0316, a sdělení Komise *Pokyny o použití článku 101 Smlouvy o fungování Evropské unie na dohody o převodu technologií* (Úř. věst. C 89, 28.3.2014, s. 3), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:52014XC0328%2801%29>.

¹⁷ Sdělení Komise, *Pokyny pro státní podporu v oblasti životního prostředí a energetiky 2014–2020* (Úř. věst. C 200, 28.6.2014, s. 1), dostupné z [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52014XC0628\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52014XC0628(01)).

¹⁸ Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 187, 26.6.2014, s. 1), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:32014R0651>.

budov, provozní podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů, dekontaminaci znečištěných areálů, recyklaci a opětovné použití odpadů.

Nové pokyny pro oblast životního prostředí a energetiky nezahrnují pravidla pro podporu jaderné energetiky, kterou je třeba posuzovat přímo na základě ustanovení o státní podpoře ve Smlouvě. Komise prozkoumala plány Spojeného království na dotování výstavby a provozu nové jaderné elektrárny v Hinkley Point v Somersetu a shledala, že jsou v souladu s pravidly státní podpory zakotvenými ve Smlouvě¹⁹. Během podrobného šetření Spojené království souhlasilo s tím, že podmínky financování projektu významně upraví, a prokázalo, že podpora řeší skutečné selhání trhu. Poskytnutá státní podpora v důsledku toho zůstává úměrná sledovanému cíli a omezuje na minimum narušení hospodářské soutěže na jednotném trhu.

Vytvoření evropské energetické unie na základě dostupných cen energie a bezpečnosti dodávek

Prosazování antimonopolních opatření v odvětví energetiky přispělo zejména k řešení problému vysokých cen energie prostřednictvím reakce na segmentaci trhů a zneužívání dominantního postavení nebo koluzní jednání, a to zejména na trzích ve východní a střední Evropě. V březnu 2014 Komise přijala dvě rozhodnutí týkající se energetických burz, které představují organizované trhy pro obchodování s elektřinou a které mají ústřední význam pro efektivní fungování trhů s elektřinou.

V prvním případě Komise uložila pokutu dvěma spotovým energetickým burzám, EPEX Spot a Nord Pool Spot (NPS), jelikož se dohodly, že si navzájem nebudou konkurovat v oblasti služeb spotového obchodování s elektřinou v Evropském hospodářském prostoru²⁰. Spotovým obchodováním se rozumí krátkodobé obchodování, například v rámci téhož nebo příštího dne. Pravidla hospodářské soutěže byla porušována v období 2011–2012, přičemž porušování skončilo v okamžiku, kdy Komise a Kontrolní úřad ESVO provedly neohlášenou kontrolu v prostorách těchto podniků.

Druhý případ se týkal rumunské energetické burzy OPCOM. Komise jí uložila pokutu za zneužívání dominantního postavení na rumunském trhu tím, že po dobu více než pěti let bránila zahraničním obchodníkům s elektřinou se sídlem v EU ve vstupu na spotové trhy rumunské energetické burzy a vytvářela umělé překážky vstupu na trh²¹.

Dne 12. srpna zaslala Komise Bulharskému energetickému holdingu (BEH) prohlášení o námitkách, a to pro podezření ze zneužívání dominantního postavení na velkoobchodním trhu s elektřinou v Bulharsku²². Komise měla obavy, že BEH, jež je v Bulharsku zavedenou vertikálně integrovanou energetickou společností ve státním vlastnictví, by mohla v zemi bránit hospodářské soutěži na neregulovaném velkoobchodním trhu s elektřinou ukládáním územních omezení, pokud jde o to, kde lze elektřinu dodanou BEH opětovně prodávat. Takové chování by, pokud by bylo zjištěno, mohlo narušovat rozdělování elektřiny na

¹⁹ Věc SA.34947 UK – podpora jaderné elektrárny Hinkley Point C, viz tisková zpráva IP/14/1093 ze dne 8. října, dostupná z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1093_en.htm.

²⁰ Věc AT.39952 Energetické burzy, rozhodnutí Komise ze dne 5. března 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39952.

²¹ Věc AT.39984 OPCOM / Romanian Power Exchange, rozhodnutí Komise ze dne 5. března 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39984.

²² Věc AT.39767 BEH – elektřina, viz tisková zpráva IP/14/922 ze dne 12. srpna 2014, dostupná z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-922_en.htm.

jednotném trhu, přičemž by mohlo ovlivňovat likviditu a efektivitu trhů s elektřinou a vytvářet umělé překážky obchodu mezi Bulharskem a jinými členskými státy.

V rámci samostatného šetření zkoumá Komise otázku, zda BEH, její dceřiný podnik Bulgargaz, který dodává plyn, a její dceřiný podnik zajišťující plynárenskou infrastrukturu Bulgartransgaz nemohou soutěžitelům v rozporu s antimonopolními předpisy EU bránit v přístupu ke klíčové plynárenské infrastruktuře v Bulharsku²³.

Komise také pokračovala ve svém šetření týkajícím se společnosti Gazprom v souvislosti s jejími cenovými praktikami a potenciálním rozdělením trhů dodávek plynu ve střední a východní Evropě²⁴. Další současné šetření zkoumá možné nezákonné praktiky v oblasti referenčních cen pro prodej ropy a biopaliv stanovovaných agenturou Platts, jež se věnuje přehledům cen²⁵.

Komise trhy s energií i nadále pozorně sleduje, přičemž rovněž využívá své nástroje kontroly státní podpory a spojování podniků. Konkrétně zajišťuje, aby se mocné subjekty na předcházejících trzích nepokoušely integrovat navazující trhy, a nadměrně tím neposilovaly svou kontrolu nad hodnotovým řetězcem. Proběhlo například důkladné šetření navrhované akvizice společnosti Dalkia, jež poskytuje služby v oblasti správy a údržby nemovitostí, zavedenou francouzskou elektrárenskou společností EDF. Komise tuto transakci bez uložení podmínek schválila, jakmile se ujistila, že společnost EDF nezneužije své dominantní postavení v oblasti dodávek elektřiny na trzích správy a údržby nemovitostí²⁶. V oblasti státní podpory schválila Komise v červenci 2014 opatření Spojeného království k zajištění přiměřenosti výroby elektřiny prostřednictvím mechanismu kapacity týkajícího se celého trhu²⁷.

4. VYBUDOVÁNÍ SPRAVEDLIVĚJŠÍHO A TRANSPARENTNĚJŠÍHO FINANČNÍHO SEKTORU, KTERÝ PODPOŘÍ RŮST

Prosazování pravidel hospodářské soutěže v odvětví finančních služeb bylo od počátku krize jednou z hlavních priorit Komise. Intenzivně se pracovalo na zlepšení regulace bank a dohledu na nimi a na zajištění správného fungování bankovního sektoru, tak aby financoval hospodářskou činnost. Z hlediska posílení transparentnosti a stability finančního systému hraje politika hospodářské soutěže stěžejní úlohu.

Silnější a stabilnější bankovní sektor, který podpoří hospodářské oživení

K řešení výzvy, kterou představuje obnovení finanční stability v eurozóně, přišla Komise v roce 2012 s bankovní unií.

²³ Věc AT.39849 *BEH – plyn*, viz tisková zpráva IP/13/656 ze dne 5. července 2013, dostupná z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-656_en.htm.

²⁴ Věc AT.39816 *Předcházející trhy pro dodávky zemního plynu ve střední a východní Evropě*, viz tisková zpráva IP/12/937 ze dne 4. září 2012, dostupná z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-937_en.htm?locale=en.

²⁵ Věc AT.40054 *Trhy s ropou a biopalivy*, viz MEMO/13/435 ze dne 14. května 2013, dostupné z http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-435_en.htm, a MEMO/14/581 ze dne 9. října 2014, dostupné z http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-581_en.htm.

²⁶ Věc M.7137 *EDF / Dalkia en France*, rozhodnutí Komise ze dne 25. června 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_7137.

²⁷ Věc SA.35980 *UK – trh s kapacitou ve Spojeném království*, viz tisková zpráva IP/14/865 ze dne 23. července 2014, dostupná z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-865_en.htm.

Dokončení bankovní unie

V roce 2014 se dosáhlo významného pokroku. Dne 4. listopadu 2014 byl plně zprovozněn jednotný mechanismus dohledu nad bankami v eurozóně. Jedná se o nový systém bankovního dohledu pro členské státy eurozóny a všechny státy, jež se rozhodnou se k bankovní unii připojit. Úkol jednotného mechanismu dohledu spočívá v kontrole toho, jak banky dodržují bankovní pravidla EU, a ve včasném řešení problémů. Evropská centrální banka vykonává přímý dohled nad 120 největšími bankovními skupinami, které objemem svých aktiv představují 82 % bankovního sektoru eurozóny. Nad ostatními bankami i nadále vykonávají dohled vnitrostátní orgány dohledu, a to v úzké spolupráci s ECB. V rámci jednotného mechanismu dohledu bylo provedeno komplexní posouzení, jež sestávalo z přezkumu kvality aktiv a zátěžového testu (tento test koordinoval Evropský orgán pro bankovníctví) a jehož cílem bylo získat úplný obraz o bankách, nad nimiž se přebírá dohled.

Jednotný mechanismus dohledu tvoří jeden ze dvou pilířů bankovní unie EU, tím druhým je jednotný mechanismus pro řešení krizí. Nařízení, jímž se zřizuje druhý z mechanismů, přijal Evropský parlament v dubnu 2014. Platí pro eurozónu a další země, které si přejí se do něj zapojit, přičemž v platnost vstoupilo dne 1. ledna 2015. Jednotný mechanismus pro řešení krizí doplňuje jednotný mechanismus dohledu a zajišťuje, že v případě, kdy některá z bank, na něž se jednotný mechanismus dohledu vztahuje, čelí závažným obtížím, lze tyto obtíže účinně a s minimálními náklady pro daňové poplatníky a reálnou ekonomiku řešit. Pravidla státní podpory zůstávají v rámci řešení takovéto krize i mimo jeho rámec v platnosti – a to i pokud jde o použití vnitrostátních fondů pro řešení krizí bank a v budoucnu Jednotného fondu pro řešení krizí –, tak aby bylo v rámci jednotného trhu zajištěno rovné zacházení a rovné podmínky.

Kontrola státní podpory i nadále probíhala tak, aby se zajistilo, že politická reakce na finanční výzvy bude důsledná, čímž významně napomáhala omezit narušení hospodářské soutěže na jednotném trhu a zároveň na nezbytné minimum redukovala využívání peněz daňových poplatníků.

V roce 2014 přijala Komise řadu rozhodnutí, která se týkala jak jednotlivých bank, tak i programů záruk a podpory likvidity. Komise nadto pokračovala v posuzování řady rozvojových bank, jejichž význam vzrostl v důsledku omezení, jež po krizi svazují komerční banky při poskytování úvěrů. Cílem pravidel státní podpory je zajistit, aby rozvojové banky plnily svůj úkol, tedy podporovaly agendu EU pro růst, aniž by při tom nepatříčně narušovaly hospodářskou soutěž. Například v případě British Business Bank (BBB) schválila Komise vznik integrovaného subjektu, který bude ve Spojeném království řídit přístup malých a středních podniků k financování²⁸. V Portugalsku schválila Komise zřízení Instituição Financeira de Desenvolvimento (IFD)²⁹, finančního institutu pro rozvoj, a první fázi jeho činnosti. IFD bude zajišťovat řízení a směřování evropských strukturálních a investičních fondů, jež byly Portugalsku přiděleny na období financování 2014–2020, jakož i plateb z programů, které jsou z těchto fondů financovány.

Kontrola státní podpory měla také zvláštní význam v souvislosti s hospodářskými a finančními programy v Řecku, na Kypru a v Portugalsku (Portugalsko z programu v květnu vystoupilo) a rovněž v Irsku a Španělsku, které finanční pomoc dostávaly až do roku 2013.

Posilování transparentnosti trhů s finančními nástroji: opatření k prosazování práva a regulační úsilí

V říjnu přijala Komise dvě důležitá rozhodnutí o kartelu v oblasti úrokových derivátů ve švýcarských francích. Jedno z těchto rozhodnutí se týkalo dvou bank: RBS a JP Morgan, které se účastnily protiprávního dvoustranného kartelu, jehož cílem bylo ovlivňovat referenční

²⁸ Věc SA.36061 *UK Business Bank*, rozhodnutí Komise ze dne 15. října 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_36061.

²⁹ Věc SA.37824 *Portugalský finanční institut pro rozvoj*, rozhodnutí Komise ze dne 28. října 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_37824.

úrokovou sazbu Libor u švýcarského franku v období od března 2008 do července 2009³⁰. Komise v této věci uložila pokuty v celkové výši téměř 62 milionů EUR. Druhým rozhodnutím byla bankám RBS, UBS, JP Morgan a Crédit Suisse uložena pokuta v celkové výši 32 milionů EUR za kartel v oblasti rozdílů mezi nákupní a prodejní cenou úrokových derivátů ve švýcarských francích v Evropském hospodářském prostoru³¹. V obou případech banky přistoupily na narovnání s Komisí. V souvislosti s manipulací referenčních sazeb přijala Komise v roce 2013 ještě dvě další rozhodnutí o kartelu³².

V oblasti finanční regulace došlo v květnu k přijetí druhé směrnice o trzích finančních nástrojů³³ a nařízení o trzích finančních nástrojů³⁴. Tato opatření jsou součástí agendy EU v oblasti finanční regulace, jejímž cílem je reformovat finanční sektor v EU a splnit závazky G20 týkající se úpravy méně regulovaných částí finančního systému. Záměrem nových pravidel je zefektivnit fungování finančních trhů, zvýšit jejich odolnost a posílit jejich transparentnost. Zlepší také podmínky hospodářské soutěže v oblasti obchodu s finančními nástroji a jejich clearingem, protože pro účely obchodování a clearingem zavedou harmonizovaný režim EU pro nediskriminační přístup k obchodním systémům, ústředním protistranám a referenčním sazbám.

Podpora zdravé hospodářské soutěže v odvětví plateb, z níž budou těžit evropští spotřebitelé

Klíčovou roli při běžných a přeshraničních nákupech a při nákupech online hrají platby kartou. Prostřednictvím platebních karet realizují evropští spotřebitelé a podniky více než 40 % svých bezhotovostních plateb. Narušování hospodářské soutěže v odvětví plateb tedy může představovat překážku pro fungování jednotného trhu a významně poškozovat evropské spotřebitele. V rámci prosazování antimonopolních pravidel se i nadále řešila problematika obchodních modelů, jež jsou protisoutěžní a jejichž základem jsou vícestranné mezibankovní poplatky. Tyto poplatky odvádějí banky maloobchodníků (zúčtovací banky) bankám držitelů karet (banky zákazníka). Zúčtovací banky tyto náklady běžně přenášejí na maloobchodníky, a ti pak prostřednictvím vyšších cen za nabízené zboží a služby zase na své zákazníky.

Komise v únoru prohlásila za právně závazné závazky společnosti Visa Europe, jež v jejich rámci nabídla, že významně sníží vícestranné mezibankovní poplatky, které si účtuje za platby kreditními kartami, a změnila svá pravidla tak, aby se usnadnila přeshraniční hospodářská soutěž³⁵. V případě vícestranných mezibankovních poplatků z veškerých transakcí, při nichž spotřebitelé využijí kreditní kartu, byl stanoven limit 0,3 %, což představuje jejich snížení o 40

³⁰ Věc AT.39924 *Úrokové deriváty ve švýcarských francích*, rozhodnutí Komise ze dne 21. října, viz tisková zpráva IP/14/1189 dostupná z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1189_en.htm.

³¹ Věc AT.39924 *Úrokové deriváty ve švýcarských francích*, rozhodnutí Komise ze dne 21. října, viz tisková zpráva IP/14/1190 dostupná z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1190_en.htm.

³² V prosinci 2013 uložila Komise v rámci narovnání 8 bankám za účast na kartelech v oblasti trhů s finančními deriváty pokutu v celkové výši 1,7 miliardy EUR. Komise také v březnu 2013 zahájila pro podezření z účasti na kartelu v oblasti úvěrových derivátů v eurech řízení proti bankám Crédit Agricole, HSBC a JPMorgan. Jejich šetření pokračuje standardním postupem (tj. nikoliv postupem při narovnání). Uvedeným třem bankám bylo dne 20. května 2014 zasláno prohlášení o námitkách.

³³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349), dostupná z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32014L0065>.

³⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 84), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:32014R0600>.

³⁵ Věc AT.39398 *VISA MIF*, rozhodnutí Komise ze dne 26. února 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/39398/39398_9728_3.pdf.

až 60 %³⁶. Společnost Visa Europe se také zavázala účtovat nižší přeshraniční mezibankovní poplatky (0,3 % za příchozí a 0,2 % za odchozí platby) v případech, kdy zúčtovací banky nabízejí své služby v jiných zemích. V dosavadním systému by pro ně platily sazby země, kde službu poskytují, což zjevně uměle segmentovalo jednotný trh. Komise pokračuje v řízení proti společnostem Visa Inc. a Visa International v souvislosti s meziregionálními (mezinárodními) mezibankovními poplatky, jež se účtují v případech, kdy držitelé karet z území, které nespadá pod společnost Visa Europe, použijí kartu k nákupu v Evropském hospodářském prostoru. Tyto poplatky stanoví společnosti Visa Inc. a Visa International, a nikoliv Visa Europe.

Komise v současnosti rovněž vyšetřuje meziregionální (mezinárodní) mezibankovní poplatky a pravidla přeshraničního zúčtování společnosti MasterCard. Rada a Evropský parlament zároveň pracovaly na právních předpisech, jež by ujasnily problematiku poplatkových modelů, obchodních pravidel a snadnějšího vstupu na trh pro nebankovní subjekty, a to na základě dvou návrhů Komise: návrhu nařízení o mezibankovních poplatcích za platební transakce založené na kartách³⁷ a návrhu směrnice o platebních službách³⁸. Poté, co v dubnu k oběma návrhům přijal zprávy Evropský parlament, přijala Rada na konci roku 2014 k oběma textům obecný přístup.

Judikatura k prosazování antimonopolních pravidel: rozsudek ve věci MasterCard

V září Evropský soudní dvůr posvětil rozhodnutí Komise ve věci MasterCard (věc C-382/12P). Soudní dvůr potvrdil, že vícestranné mezibankovní poplatky omezují hospodářskou soutěž, a to v rozporu s antimonopolními pravidly EU. Tento rozsudek je obzvláště důležitý jako zadostiučinění za dvacetiletou práci, kterou Komise a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž vynakládaly na vytvoření dobře fungujícího trhu platebních karet v EU: potvrzuje totiž, že stanovení vícestranných mezibankovních poplatků spadá do působnosti pravidel hospodářské soutěže.

5. ZVYŠOVÁNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI EVROPSKÉHO PRŮMYSLU

Politika hospodářské soutěže a průmyslová politika jsou dvěma stranami téže mince: obě politiky zvyšují efektivitu evropských firem a připravují je na domácí i celosvětovou konkurenci.

Řízení veřejných zdrojů s cílem uvolnit růstový potenciál EU: iniciativa k modernizaci státní podpory

V lednu byly přijaty nové pokyny k státní podpoře investic v rámci rizikového financování, které zemím EU poskytují lepší nástroje k tomu, aby usnadnily přístup malých a středních podniků a společností se střední tržní kapitalizací v raných stádiích jejich rozvoje k financím³⁹. Díky těmto novým pokynům mají členské státy více příležitostí poskytnout podporu a jsou jim k dispozici širší spektrum finančních nástrojů a vyšší prahové hodnoty, což je v souladu s realitou na trhu. Pokyny k státní podpoře investic v rámci rizikového

³⁶ V prosinci 2010 prohlásila Komise za závazné závazky společnosti Visa Europe, jež v jejich rámci nabídla, že sníží vícestranné mezibankovní poplatky, které si účtuje za platby debetními kartami, a že zavede řadu pravidel transparentnosti. Platnost těchto závazků v prosinci 2014 vypršela.

³⁷ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o mezibankovních poplatcích za platební transakce založené na kartách (COM(2013) 550 final, 2013/0265 (COD)) ze dne 24. července 2013, dostupný z <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0550:FIN:CS:HTML>.

³⁸ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o platebních službách na vnitřním trhu (COM(2013) 547 final) ze dne 24. července 2013, dostupný z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1427290049713&uri=CELEX:52013PC0547>.

³⁹ Sdělení Komise *Pokyny k státní podpoře investic v rámci rizikového financování* (Úř. věst. C 19, 22.1.2014, s. 4), dostupné z [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52014XC0122\(04\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52014XC0122(04)).

financování tvoří součást iniciativy k modernizaci státní podpory⁴⁰, která představuje komplexní reformu kontroly státní podpory zaměřenou na podnícení hospodářského růstu a podporu dalších cílů společného zájmu.

Jedním z těchto cílů je podpora výzkumu a inovací, vysoce inovativní projekty s sebou však často nesou značná rizika, a k jejich realizaci tak vzhledem k mezerám ve financování nemusí dojít. V květnu přijala Komise nová pravidla, jež usnadňují poskytování podpory na výzkum, vývoj a inovace⁴¹. Tento nový rámec pomůže překonat případné mezery ve financování, přičemž podpoří účelnější využívání veřejných zdrojů a omezí administrativní zátěž tím, že na významnou část této podpory zavede blokovou výjimku. Projekty ekologických inovací podobně řeší zpravidla dvojí selhání trhu: selhání v souvislosti s vyšším rizikem inovací a selhání v souvislosti s environmentálním aspektem daného projektu. Na tyto investice je možné získat vyšší intenzitu podpory, přičemž tuto možnost nové pokyny k podpoře v oblasti životního prostředí a energetiky uplatňují zejména u opatření pro zvýšení účinnosti využívání zdrojů.

Financováním velkých a riskantních přeshraničních projektů, např. výstavby rozsáhlé infrastruktury a realizace jiných ambiciózních projektů, lze v Evropě opětovně nastartovat investice, růst a tvorbu pracovních míst a zvýšit konkurenceschopnost EU. V rámci modernizace státní podpory přijala Komise sdělení o významných projektech společného evropského zájmu⁴², jež pro členské státy otevírá nové možnosti financování projektů v případech, kdy se jako nezbytná jeví spolupráce napříč odvětvími na úrovni EU.

V listopadu předseda Juncker ohlásil vytvoření Evropského fondu pro strategické investice (EFSD)⁴³, jehož cílem je podpořit investice v Evropě investiční mobilizací v objemu 315 miliard EUR. S cílem maximalizovat dopad takových investic zformuluje Komise soubor klíčových zásad pro účely hodnocení státní podpory, které projekt bude muset splnit, aby byl pro podporu v rámci Evropského fondu pro strategické investice způsobilý⁴⁴. Pokud projekt tato kritéria splní a obdrží z fondu podporu, veškerá doplňková vnitrostátní podpora se bude posuzovat v rámci zjednodušeného a zrychleného hodnocení státní podpory, přičemž jediná další věc, kterou bude Komise ověřovat, bude přiměřenost veřejné podpory (absence nadměrné kompenzace).

⁴⁰ Celkový přehled viz http://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/index_en.html.

⁴¹ Sdělení Komise *Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací* (Úř. věst. C 198, 27.6.2014, s. 1), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52014XC0627%2801%29>.

⁴² Sdělení Komise *Kritéria pro analýzu slučitelnosti státní podpory, která má podpořit realizaci významných projektů společného evropského zájmu, s vnitřním trhem* (Úř. věst. C 188, 20.6.2014, s. 4), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52014XC0620%2801%29>.

⁴³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance *Investiční plán pro Evropu* (COM(2014) 903 final, 26.11.2014), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1427812242523&uri=CELEX:52014DC0903>, a návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropském fondu pro strategické investice a o změně nařízení (EU) č. 1291/2013 a (EU) č. 1316/2013 (COM(2015) 10 final, 2015/0009 (COD), 13.1.2015), dostupný z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1427812320943&uri=CELEX:52015PC0010>.

⁴⁴ Aby investice do infrastruktury a projektů podporované v rámci této iniciativy byly v souladu s pravidly státní podpory, projekty by měly řešit neuspokojené potřeby (např. neměly by být duplicitní ke stávající infrastruktuře), přilákat v maximální možné míře soukromé financování a zabránit vytěsnění soukromě financovaných projektů. Podporované projekty by měly být obecně otevřené všem uživatelům, včetně konkurenčních subjektů, za spravedlivých, přiměřených a vhodných podmínek tak, aby se zabránilo vytváření překážek pro vstup.

V roce 2014 Komise také dokončila revizi pokynů pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích⁴⁵. Záměrem nových pokynů je zajistit, aby se zefektivnilo využívání zdrojů a omezilo se narušování trhu díky zacílení státní podpory na případy, kdy je jí opravdu zapotřebí.

Aby nové pokyny přinesly příslibené výsledky, zdůrazňují se v rámci modernizace státní podpory i průřezové zásady a postupy. V rámci určitých kategorií podpory a u režimů podpory oznámených podle nových pokynů se v případě větších režimů, pro které platí obecné nařízení o blokových výjimkách, zavádí požadavek na hodnocení *ex post*, díky čemuž si členské státy lépe uvědomí náklady a přínosy svých intervencí. V neposlední řadě byl rovněž posílen požadavek na transparentnost.

Nové obecné nařízení o blokových výjimkách, které podpoří opatření podpory napomáhající růstu

Jedním z mezníků iniciativy k modernizaci státní podpory je revize obecného nařízení o blokových výjimkách, jež členským státům při koncepci a realizaci opatření podpory poskytuje mnohem více prostoru. Počínaje 1. červencem 2014 se rozšiřuje spektrum opatření a zvyšují částky podpory, jež mohou členské státy poskytovat bez nutnosti předchozího oznámení a bez předchozího schválení Komisí. Očekává se, že by se nové obecné nařízení o blokových výjimkách mohlo vztahovat na tři čtvrtiny opatření státní podpory a přibližně dvě třetiny částek podpory, což zrychlí přístup k podpoře považované za slučitelnou s vnitřním trhem.

Zajišťování, aby měl průmysl přístup ke vstupům za spravedlivé ceny: boj s kartely a prevence narušování hospodářské soutěže v důsledku spojování podniků

Dobře zacílená veřejná podpora může pomoci překonat selhání trhu, ovšem přístup ke vstupům za spravedlivé ceny je neméně důležitý, a to zejména v době celosvětové konkurence. Kartely se často týkají meziproductů, jež mohou z hlediska průmyslu představovat klíčové vstupy; kartely tak mohou ovlivňovat konkurenceschopnost evropského průmyslu. Prosazování pravidel hospodářské soutěže se v roce 2014 zaměřilo na několik takovýchto kartelů.

V odvětví automobilových dílů uložila Komise v roce 2014 (po věci týkající se kabelových svazků z roku 2013) pokuty za dva kartely⁴⁶. V lednu potrestala Komise pokutou v celkové výši 114 milionů EUR čtyři významné výrobce flexibilní polyuretanové pěny do matrací, pohovek a sedadel vozidel – podniky Vito, Carpenter, Recticel a Eurofoam⁴⁷. V březnu obdržely dvě evropské společnosti (SKF a Schaeffler) a čtyři společnosti japonské (JTEKT, NSK, NFC a NTN spolu s dceřinou francouzskou společností NTN-SNR) pokutu v celkové výši 953 milionů EUR za kartel na trhu s automobilovými ložisky⁴⁸. Automobilová ložiska používají výrobci osobních i nákladních automobilů a výrobci automobilových dílů ke snížení tření mezi pohyblivými částmi ve vozidle.

V dubnu shledala Komise, že se společnosti Ervin, Winoa, Metalltechnik Schmidt a Eisenwerk Würth účastnily kartelu, v jehož rámci probíhala koordinace cen ocelových abraziv

⁴⁵ Sdělení Komise *Pokyny pro státní podporu na záchranu a restrukturalizaci nefinančních podniků v obtížích* (Úř. věst. C 249, 31.7.2014, s. 1), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1431191633627&uri=CELEX%3A52014XC0731%2801%29>.

⁴⁶ Věc AT.39748 *Kabelové svazky pro automobilový průmysl*, rozhodnutí Komise ze dne 10. července 2013, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39748.

⁴⁷ Věc AT.39801 *Polyuretanová pěna*, rozhodnutí Komise ze dne 29. ledna 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39801.

⁴⁸ Věc AT.39922 *Automobilová ložiska*, rozhodnutí Komise ze dne 19. března 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39922.

v Evropě, a udělila jim pokutu v celkové výši přes 30 milionů EUR⁴⁹. Ocelová abraziva jsou volné ocelové částičky, které se používají k čištění a úpravě kovových povrchů v ocelářství, automobilovém průmyslu, metalurgii a petrochemickém průmyslu.

Komise také uložila pokutu v celkové výši téměř 302 milionů EUR jedenácti podnikům působícím v oblasti výroby podzemních a podmořských silových kabelů, které si mezi sebou rozdělily trhy a zákazníky⁵⁰. Silové kabely se používají k přenosu a rozvodu elektřiny, přičemž se pokládají buď do země, nebo do vody. Typicky se používají k napojení výrobní kapacity (především kapacity využívající obnovitelné zdroje energie) na rozvodnou síť nebo na propojení rozvodných sítí v různých zemích. Cena takovýchto kabelů se proto přímo dotýká spotřebitelů elektřiny.

V září postihla Komise pokutou společnosti Infineon, Philips, Samsung a Renesas (jež tehdy byla společným podnikem společností Hitachi a Mitsubishi) za účast na kartelu s působností v celém Evropském hospodářském prostoru v souvislosti s paměťovými čipy pro inteligentní karty⁵¹. Čipy pro inteligentní karty se používají v SIM kartách mobilních telefonů, bankovních kartách, průkazech totožnosti a pasech, kartách na placené televizní vysílání a k různým jiným účelům. Komise v této věci udělila pokuty v celkové výši 138 milionů EUR.

Probíhá významné šetření, jež se týká odvětví nákladních vozidel. Komise má obavy, že výrobci některých těžkých a středně těžkých nákladních vozidel se možná dohodli na koordinaci cenové politiky v rámci Evropského hospodářského prostoru. Dotčeným společností bylo v listopadu zasláno prohlášení o námitkách⁵².

Prosazování antimonopolních pravidel EU nadto dominantním firmám brání vytěšňovat z trhu své konkurenty, což je zvláště důležité pro menší subjekty, jako jsou například malé a střední podniky. Malé a střední podniky mohou rovněž těžit ze zvláštních ustanovení, která zohledňují jejich specifika a jejich významný přínos z hlediska růstu a pracovních míst. V červnu přijala Komise revidované sdělení o dohodách menšího významu („sdělení *de minimis*“)⁵³, jež společností, které co do podílu na trhu nedosahují určité prahové hodnoty, poskytuje „bezpečný přístav“ (*safe harbour*), pokud jde o jiné než „tvrdé“ dohody. Má se za to, že tyto dohody nemají na hospodářskou soutěž výrazný vliv. Komise zveřejnila také dokument s pokyny, který společností usnadní posuzování toho, zda se na jejich dohody poskytnutí bezpečného přístavu podle sdělení *de minimis* vztahuje, či nikoliv.

Komise také bedlivě dbá na to, aby výrobci významných vstupních produktů prostřednictvím spojování nezískali moc zvyšovat ceny nad úroveň danou hospodářskou soutěží. Po podrobném šetření schválila Komise navržený společný podnik společností Ineos a Solvay na

⁴⁹ Věc AT.39792 *Ocelová abraziva*, rozhodnutí Komise ze dne 2. dubna 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39792.

⁵⁰ Věc AT.39610 *Silové kabely*, rozhodnutí Komise ze dne 2. dubna 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39610.

⁵¹ Věc AT.39574 *Smart Card Chips (čipy pro inteligentní karty)*, rozhodnutí Komise ze dne 3. září 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=1_39574.

⁵² Věc AT.39824 *Nákladní automobily*, viz tisková zpráva IP/14/2002 ze dne 20. listopadu 2014 dostupná z http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2002_en.htm.

⁵³ Sdělení Komise *Sdělení o dohodách menšího významu, které výrazně neomezují hospodářskou soutěž podle čl. 101 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (sdělení de minimis)* (Úř. věst. C 291, 30.8.2014, s. 1), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1431459304501&uri=CELEX:52014XC0830%2801%29>.

vysoce koncentrovaném trhu s PVC, stanovila však podmínku, že dotčené strany musí odprodat významnou část výrobních aktiv některému ze svých konkurentů⁵⁴.

6. KONTROLA STÁTNÍ PODPORY, JEŽ PŘÍSPÍVÁ K ZAJIŠTĚNÍ SPRÁVEDLIVÉ DAŇOVÉ ZÁTĚŽE PRO VŠECHNY

Daňové příjmy v EU tvoří přibližně 90 % celkových příjmů státu⁵⁵. V kontextu stávající hospodářské situace je více než kdy jindy důležité, aby všichni daňoví poplatníci náležitě přispívali svým dílem. Spravedlivá daňová soutěž je také nezbytnou podmínkou integrity jednotného trhu a udržení rovných podmínek pro evropské společnosti. V politických směrech předsedy Junckera se uvádí: „*Uznáváme sice pravomoc členských států, pokud jde o jejich daňové systémy, měli bychom ale posílit naše úsilí v boji proti daňovým únikům a daňovým podvodům, aby všichni přispívali spravedlivým dílem.*“

Evropská unie nemá přímou pravomoc nad vnitrostátními daňovými systémy, Komise však může vyšetřovat, zda některé daňové režimy nepředstavují nezákonnou státní podporu tím, že společností poskytují selektivní daňové zvýhodnění. Na základě rámce pro státní podporu zpochybňuje Komise slučitelnost některých daňových praktik, jež velké nadnárodní společnosti uplatňují v souvislosti s agresivním daňovým plánováním, s předpisy.

Agresivní daňové plánování spočívá ve využívání technických detailů určitého daňového systému – či rozporů mezi různými daňovými systémy – ke snížení daňové povinnosti. Agresivní daňové plánování může nabývat mnoha podob, včetně využívání jednotlivých rozhodnutí o daňovém režimu. Rozhodnutí o daňovém režimu sama o sobě problematická nejsou: jedná se o písemná stanoviska daňových správ, která na žádost jednotlivých společností objasňují, jak bude vypočtena daň z příjmu právnických osob.

Rozhodnutí o daňovém režimu jsou využívána zejména k potvrzení úprav převodních cen. Převodními cenami se rozumí ceny účtované v obchodních transakcích mezi různými subjekty téže skupiny společností, zejména pak ceny zboží, jež prodává, či služeb, jež poskytuje, jeden subjekt skupiny společností jinému subjektu téže skupiny. Převodní ceny tak ovlivňují rozdělení zdanitelného zisku mezi jednotlivými dceřinými společnostmi skupiny se sídlem v různých zemích.

Rozhodnutí o daňovém režimu, jež se omezují na objasnění aplikace obecných pravidel na konkrétní případy, problémy nepůsobí. Rozhodnutí o daňovém režimu však mohou obnášet státní podporu, pokud se jich využívá k tomu, aby se konkrétním společností nebo skupinám poskytlo selektivní zvýhodnění. Pokud se úhrada, již nějaký subjekt obdrží, neodvíjí od tržní úhrady v běžných podmínkách hospodářské soutěže, mohlo by to vést k nižšímu zdanitelnému zisku dotčené skupiny jako celku. Jiné společnosti, které by nakupovaly a prodávaly zboží či služby na trhu, a nikoliv v rámci dotčené skupiny, by mohly být znevýhodněny.

V červnu zahájila Komise ve třech případech formální vyšetřovací řízení: se společností Apple v Irsku⁵⁶, se společností Starbucks v Nizozemsku⁵⁷ a se společností Fiat Finance &

⁵⁴ Věc M.6905 *Ineos/Solvay/JV*, rozhodnutí Komise ze dne 8. května 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=2_M_6905.

⁵⁵ Zdroj: Eurostat.

⁵⁶ Věc SA.38373 *Údajná podpora společnosti Apple*, rozhodnutí Komise o zahájení formální vyšetřovacího řízení ze dne 11. června 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38373.

Trade v Lucembursku⁵⁸. V říjnu bylo zahájeno další šetření, které se týkalo společnosti Amazon v Lucembursku⁵⁹. Komise měla pochybnosti, zda jednotlivá rozhodnutí o daňových režimech nepředstavují státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU. Současně s těmito čtyřmi formálními vyšetřovacími řízeními bude Komise pokračovat i v širším zkoumání problematiky rozhodnutí o daňových režimech, jež se nyní zaměřuje na všechny členské státy.

7. PODPORA KULTURY HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE V EU I ZA JEJÍMI HRANICEMI

Podpora kultury hospodářské soutěže přímo přispívá k lepšímu fungování trhů, z čehož těží spotřebitelé i podniky. Za tímto účelem podporuje Komise sbližování a spolupráci mezi orgány pro hospodářskou soutěž v EU i ve světě.

Deset let nařízení č. 1/2003: bilance a výhled do budoucna

Před deseti lety přijala Komise nařízení 1/2003⁶⁰: jednalo se o přelomovou reformu, která zásadně změnila postupy při používání pravidel hospodářské soutěže EU, konkrétně článků 101 a 102 SFEU. Kromě toho, že jím byl zaveden systém prosazování, jenž se opírá o přímé použití pravidel hospodářské soutěže EU v jejich celém rozsahu, zmocňuje nařízení č. 1/2003 orgány pro hospodářskou soutěž členských států a vnitrostátní soudy k tomu, aby i ony – a nejen Komise – mohly používat veškerých aspektů pravidel hospodářské soutěže EU.

V červenci přijala Komise sdělení „Deset let prosazování antimonopolních pravidel podle nařízení č. 1/2003 – výsledky a výhledy do budoucna“⁶¹. Toto sdělení předkládá bilanci toho, jak Komise a vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž prosazovaly pravidla hospodářské soutěže, a vymezuje oblasti, v nichž lze dosáhnout dalšího pokroku. Sdělení se soustředí na to, aby byla zaručena nezávislost vnitrostátních orgánů na ochranu hospodářské soutěže při plnění jejich úkolů a to, že budou mít dostatečné zdroje, aby bylo zajištěno, že budou mít k dispozici úplný soubor účinných vyšetřovacích a rozhodovacích pravomocí, a aby bylo zabezpečeno, že se pro ně ve všech členských státech zavedou pravomoci ukládat účinné a přiměřené pokuty a vhodně koncipované programy shovívavosti.

⁵⁷ Věc SA.38374 *Údajná podpora společnosti Starbucks*, rozhodnutí Komise o zahájení formálního vyšetřovacího řízení ze dne 11. června 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38374.

⁵⁸ Věc SA.38375 *Údajná podpora společnosti FFT*, rozhodnutí Komise o zahájení formálního vyšetřovacího řízení ze dne 11. června 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38375.

⁵⁹ Věc SA.38944 *Údajná podpora společnosti Amazon – Lucembursko*, rozhodnutí Komise o zahájení formálního vyšetřovacího řízení ze dne 7. října 2014, dostupné z http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/case_details.cfm?proc_code=3_SA_38944.

⁶⁰ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex:32003R0001>.

⁶¹ Sdělení Komise ze dne 9. července 2014 *Deset let prosazování antimonopolních pravidel podle nařízení č. 1/2003 – výsledky a výhledy do budoucna* (COM/2014/0453), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014DC0453&qid=1431460690340&from=CS>.

Zefektivnění a racionalizace kontroly spojování podniků v EU

V červenci 2014 se Komise také ohlédla za deseti lety kontroly spojování podniků od posledního přepracování nařízení o spojování podniků v EU v roce 2004⁶², přičemž zahájila veřejnou konzultaci návrhů na zlepšení kontroly spojování podniků na úrovni EU obsažených v bílé knize o zefektivnění kontroly spojování podniků v EU⁶³. Ke klíčovým návrhům bílé knihy patří: 1) citlivý a individuálně uzpůsobený přezkum akvizic nekontrolních menšinových podílů; 2) postupování případů mezi členskými státy a Komisí, které bude příznivější k podnikům a efektivnější; 3) zjednodušení postupů; 4) podpora soudržnosti a sblížení mezi členskými státy a Komisí a mezi jednotlivými členskými státy navzájem s cílem zlepšit spolupráci a předcházet nekonzistentním výsledkům.

Mezinárodní spolupráce uzpůsobená globalizaci

Úsilí Komise o důsledné prosazování hospodářské soutěže a podporu kultury hospodářské soutěže sahá daleko za hranice EU. Globalizace staví orgány pro hospodářskou soutěž po celém světě před nutnost usilovat o prosazení skutečně rovných podmínek na celosvětových trzích.

Prudký nárůst počtu režimů hospodářské soutěže ve světě rozšířil potřebu najít celosvětově společný základ. V této souvislosti závisí schopnost Komise chránit hospodářskou soutěž a zajistit její efektivní prosazování na tom, jak dalece se podaří stanovit společný kánon zásad a cílů. K mezinárodním fóřům k hospodářské soutěži, v nichž se Komise za tímto účelem aktivně angažuje, patří Výbor pro hospodářskou soutěž OECD, Mezinárodní síť pro hospodářskou soutěž (International Competition Network, ICN) a UNCTAD.

Orgány pro hospodářskou soutěž – mimo jiné i Komise – kromě toho musí reagovat na protisoutěžní chování a spojování podniků, jejichž důsledky jsou stále častěji mezinárodní. V současnosti Komise s orgány mimo EU spolupracuje ve 64 % svých věcí souvisejících s dominantním postavením na trhu, v 58 % svých komplexních šetření spojování podniků a v 78 % rozhodnutí o kartelu. Vedle koordinace úsilí v jednotlivých případech bude Komise pokračovat v rozšiřování a prohlubování vícestranné spolupráce se sesterskými organizacemi, a to i na rozvíjejících se trzích.

Rozvoj spolupráce s rozvíjejícími se ekonomikami

V posledních letech podepsala Komise memoranda o porozumění s většinou zemí skupiny BRICS a v různé míře se také zapojila do technické spolupráce s těmito zeměmi. Významný krok na tomto poli představuje technická spolupráce s čínskými orgány pro hospodářskou soutěž, jež v roce 2015 pokračuje ve stávajícím programu spolupráce (EUCTP II). Pokud jde o Indii, byl v roce 2014 zahájen významný program technické spolupráce s indickými orgány pro hospodářskou soutěž (CITD), který potrvá až do roku 2018.

Komise se také soustředila na jednání s USA o dohodě o transatlantickém obchodním a investičním partnerství, jejíž součástí bude i kapitola o hospodářské soutěži. Proces jednání započal v červenci 2013 a v průběhu roku 2014 dále pokračoval.

⁶² Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (nařízení ES o spojování) (Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1), dostupné z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX:32004R0139>.

⁶³ Bílá kniha o zefektivnění kontroly spojování podniků v EU (COM(2014) 449 final), dostupná z <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014DC0449&from=CS>.

Posilování vztahů s jinými evropskými zeměmi

Dobrým nástrojem k podpoře kultury hospodářské soutěže se ukázaly být přípravy na přistoupení kandidátských a potenciálně kandidátských zemí. Díky přísným požadavkům v oblasti hospodářské soutěže zakotvených v dohodách o přidružení upravují postupně země proces rozšíření svůj právní rámec a postupy v oblasti hospodářské soutěže, a to ještě ve velkém předstihu před vlastním přistoupením. Pokud jde o jednání o přistoupení, pokračovala v roce 2014 práce v této oblasti kontrolou srbských právních předpisů a pomocí orgánům Černé Hory.

Nadto byla v říjnu ratifikována a 1. prosince vstoupila v platnost dohoda o spolupráci mezi EU a Švýcarskem podepsaná v roce 2013. V tomto případě se jedná o inovativní dohodu druhé generace, která orgánům pro hospodářskou soutěž obou signatářů umožní vyměňovat si důkazy, které v rámci svých šetření získaly.

8. DIALOG S OSTATNÍMI ORGÁNY TÝKAJÍCÍ SE HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Strukturovaný dialog s Evropským parlamentem

V roce 2014 GŘ pro hospodářskou soutěž pokračovalo v účasti na průběžném strukturovaném dialogu s Evropským parlamentem, zejména jeho Hospodářským a měnovým (ECON) výborem. Během slyšení, které komisařku Vestagerovou potvrdilo ve funkci, tato komisařka zdůraznila význam úzké spolupráce mezi Evropským parlamentem a Komisí.

Bývalý místopředseda Komise Joaquín Almunia navštívil výbor ECON v souvislosti se strukturovaným dialogem dvakrát – v březnu a září. Komisařka Vestagerová výbor ECON poprvé formálně navštívila 11. listopadu.

Žaloby o náhradu škody

Směrnice 2014/104/EU ze dne 26. listopadu 2014 o žalobách o náhradu škody způsobené porušením antimonopolních pravidel byla v *Úředním věstníku Evropské unie* vyhlášena dne 5. prosince 2014. Jedná se o první směrnici GŘ pro hospodářskou soutěž přijatou řádným legislativním postupem. Místopředseda Almunia uvítal přijetí směrnice jako příklad úzké spolupráce mezi orgány EU.

Dohoda se Švýcarskem

V listopadu 2010 GŘ pro hospodářskou soutěž informovalo Evropský parlament o jednáních, která proběhla se švýcarským orgánem pro hospodářskou soutěž a týkala se dohody o spolupráci při uplatňování předpisů o hospodářské soutěži obou stran. Následně Rada formálně požádala Parlament o souhlas s touto dohodou. Parlament vyslovil svůj formální souhlas s dohodou dne 5. února 2014, přičemž přivítal první „dohodu druhé generace“. Parlament rovněž poskytl doporučení k budoucím dohodám.

GŘ pro hospodářskou soutěž v průběhu tohoto procesu s Evropským parlamentem úzce spolupracovalo.

Mezibankovní poplatky za platební transakce založené na kartách

Poté, co Komise dne 27. července 2013 předložila návrh nařízení o mezibankovních poplatcích za platební transakce založené na kartách, dosáhly dne 17. prosince 2014 Evropský parlament a Rada politické dohody. Cílem tohoto předpisu, na kterém se Evropský parlament

a Rada dohodly za italského předsednictví, je ujasnit problematiku mezibankovních poplatků účtovaných při transakcích mezi zeměmi EU; tyto poplatky, jak ve svém rozsudku ve věci MasterCard z 11. září 2014 potvrdil Evropský soudní dvůr, porušují antimonopolní pravidla EU.

Pokračující posilování komunikace GŘ pro hospodářskou soutěž s výborem ECON

Pravidelný informační seminář GŘ pro hospodářskou soutěž pro asistenty a politické poradce výboru ECON, který se věnoval hlavním tématům zprávy o politice hospodářské soutěže za rok 2013, proběhl 17. října. GŘ pro hospodářskou soutěž pokračovalo v praxi pravidelného informování příslušných parlamentních výborů o veřejných konzultacích a přijímání nových pokynů a politických dokumentů.

GŘ pro hospodářskou soutěž bylo odpovědným útvarem v případě 327 parlamentních otázek k písemnému zodpovězení a 24 petic, které připravily útvary Komise.

Kontakty GŘ pro hospodářskou soutěž s Evropským hospodářským a sociálním výborem a Výborem regionů

Komise o hlavních politických iniciativách rovněž informovala Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů a zúčastnila se schůzí studijních skupin a sekcí. Evropský hospodářský a sociální výbor zase 21. ledna vydal stanovisko (z vlastní iniciativy) k dostupnosti služeb obecného hospodářského zájmu, 9. července stanovisko k přezkumu pokynů Společenství ke státní podpoře letišť a leteckých společností, 15. října stanovisko ke zprávě Komise o politice hospodářské soutěže za rok 2013 a 10. prosince k bílé knize Komise o zefektivnění kontroly spojování podniků v EU. Výbor regionů vydal 2. dubna stanovisko (z vlastní iniciativy) k novým pokynům ke státní podpoře v oblasti energetiky.